Lieta Nr.C04131913
CA-2752/27, 2015.gads

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
**2015.gada 21.decembrī**

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Inta Zaļā,
tiesneses Sarmīte Vamža un Marika Bebriša,
ar tiesas sēžu sekretāri Sabīni Melderi,
piedaloties /pers. A/ un /pers. B/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/ un AS „Swedbank" pilnvarotajai pārstāvei /pers. D/,

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret AS „Swedbank" ar trešo personu /pers. B/ par 2006.gada 11.oktobra hipotēkas līguma Nr.06-116901-PK/1 un 2007.gada 8.janvāra hipotēkas līguma Nr.07-001825-PK/2 atzīšanu par spēkā neesošiem no to noslēgšanas brīža, 2006.gada 11.oktobra un 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu atzīšanu par spēkā neesošiem no to parakstīšanas brīža un ieraksta dzēšanu zemesgrāmatā sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2015.gada 26.maija spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1.] Rīgas apgabaltiesā 2013.gada 2.janvārī saņemts prasītājas /pers. A/ prasības pieteikums pret atbildētāju AS „Swedbank" par 2006.gada 11.oktobra hipotēkas līguma Nr.06-116901-PK/1 un 2007.gada 8.janvāra hipotēkas līguma Nr.07-001825PK/2 atzīšanu par spēkā neesošiem no to noslēgšanas brīža. Savukārt 2014.gada 27.janvārī saņemts papildināts prasības pieteikums par 2006.gada 11.oktobra u n 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu atzīšanu par spēkā neesošiem no to parakstīšanas brīža un ieraksta dzēšanu zemesgrāmatā.

[1.1.] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja piekritusi uzņemties galvinieka saistību sakarā ar /pers. E/ saistību izpildi, kas radušās pamatojoties uz 2006.gada 11.oktobrī noslēgto aizdevuma līgumu Nr. 06-116901-PK. Uzņemoties galvojuma saistību, prasītāja ieķīlājusi tai piederošo dzīvokli /adrese/. Prasītāja norāda, ka bankā dokumentus parakstījusi, nezinot to saturu un neapzinoties šo saistību būtību, jo nepārvalda latviešu valodu.

K a d /pers. E/ sācis izvairīties no aizdevuma atmaksas, prasītāja noskaidrojusi, ka /pers. E/, lai saņemtu aizdevumu, samaksājis bankas darbiniekam, kurš noformējis dokumentus.

Prasītāja uzskata, ka AS „Swedbank" aizdevumu piešķīrusi uz viltotu dokumentu pamata, kā arī prasītāja ir maldināta un apkrāpta gan no AS „Swedbank", gan parādnieku puses. Parakstot bankā dokumentus, prasītājai netika izskaidroti līguma nosacījumi un saistību sekas, tāpat līgums netika iztulkots viņai saprotamajā krievu valodā.

Saskaņā ar 2006.gada 11.oktobra aizdevuma līgumu Nr.06-116901PK /pers. E/ piešķirts aizdevums EUR 30 000 (LVL 21 084,13) apmērā, taču ieķīlātā dzīvokļa vērtība bija LVL 9 934. Līdz ar to aizdevuma summa divkārt pārsniedz ieķīlātā īpašuma vērtību.

[1.2.] Prasītāja norāda, ka, neskatoties uz nelikumīgi izsniegtu kredītu personai, kas nav maksātspējīga, kā arī ķīlas objektu, kura vērtība ir divreiz mazāka par aizdevuma summu, 2007.gada 8.janvārī atbildētājs noslēdza jaunu aizdevuma līgumu Nr.07-001825-PK ar /pers. I/, izsniedzot viņai aizdevumu EUR 130 000,00 apmērā. Ķīlas objekts atkal bija prasītājas dzīvoklis, kura vērtība uz to brīdi bija LVL 11 546,00. Līdz ar to aizdevuma summa septiņas reizes pārsniedz ieķīlātā īpašuma vērtību, turklāt dzīvoklis jau bija ieķīlāts. Aizdevums izsniegts līdz 2034.gadam, kad prasītāja būtu jau 97 gadus veca.

[1.3.] Prasības pieteikumā norādītas atsauces uz Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojuma "Par Civillikuma 1415.panta piemērošanu", kā arī tiesu prakses un judikatūras atziņas, ka prettiesiski nodibinātas saistības nevar radīt paliekošas sekas.

Prasītāja uzskata, ka apzināta aizdevuma piešķiršana uz nelikumīgu dokumentu pamata personai, kuras ienākumi nav pat tuvu tam ienākumu līmenim, kāds būtu nepieciešams aizdevuma atgriešanai un ikmēneša maksājumu veikšanai, turklāt uz tik ilgu termiņu, nevar būt tiesiska un atbilstoša labiem tikumiem.

Prasītāja atsaucas uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta piektās daļas 1. un 2.punktā noteikto, secinot, ka AS "Swedbank" bija pienākums pārliecināties par aizņēmēju spēju atgriezt aizdevumu un veikt ikmēneša maksājumus, kas šajā gadījumā ir pilnīgi ignorēts. Tāpat AS "Swedbank" pārkāpa prasītājai ar likumu piešķirtās tiesības, piedāvājot parakstīt tipveida līgumu, kuru nevēlējās apspriest.

Tādējādi prasītāja uzskata, ka atbildētāja rīcība, parakstot ķīlas līgumu un izsniedzot aizdevumu trešajām personām, nav tiesiska un atzīstama par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.

[1.4.] Prasītāja norāda, ka atbildētājam nebija tiesības slēgt hipotēkas līgumu, jo dzīvoklim zemesgrāmatā bija reģistrēta aizlieguma atzīme bez /pers. B/ rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.

Nostiprinājuma lūgums par aizlieguma atzīmes dzēšanu ir nelikumīgi noslēgts tai pašā dienā, kad tika noslēgts aizdevuma līgums, bet zemesgrāmatā iesniegts dienu vēlāk- 2006.gada 12.oktobrī. Savukārt tiesnese lēmumu pieņēmusi tikai 2006.gada 13.oktobrī, kas nozīmē, ka uz aizdevuma līguma slēgšanas brīdi juridiski pastāvēja /pers. B/ aizliegums. Ņemot vērā, ka /pers. B/ nebija devis atļauju aizlieguma atzīmes dzēšanai, prasītāja uzskata, ka 2006.gada 11.oktobra nostiprinājuma lūgums tiesību dzēšanai atzīstams par spēkā neesošu.

[1.5.] Prasītāja lūdza tiesai:

1) atzīt par spēkā neesošu no tā parakstīšanas brīža 2006.gada 11.oktobra nostiprinājuma lūgumu tiesību dzēšanai;

2) atzīt par spēkā neesošu no tā parakstīšanas brīža 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu hipotēkas nostiprināšanai;

3) dzēst nostiprinājuma ierakstu zemesgrāmatas nodalījumā /numurs/, kas ierakstīts IV daļas 2.iedaļā (ķīlas tiesība un tās pamats) 1.1.punktā un 1.2.punktā;

4) atstāt spēkā zemesgrāmatas nodalījumā /numurs/atzīmi II daļas 2.iedaļas ierakstu Nr.1.1. un III daļas 1.iedaļas ierakstu Nr.2.1.;

5) atzīt par spēkā neesošu starp AS "Swedbank", kā ķīlas ņēmēju, un /pers. A/, kā ieķīlātāju, noslēgto 2006.gada 11.oktobra hipotēkas līgumu Nr.06-116901-PK/1, kā arī visus līguma pielikumus un papildus vienošanās pie tā no to noslēgšanas brīža;

6) atzīt par spēkā neesošu starp AS "Swedbank", kā ķīlas ņēmēju, un /pers. A/, kā ieķīlātāju, noslēgto 2007.gada 8.janvāra hipotēkas līgumu Nr.07-001825-PK/2, kā arī visus līguma pielikumus un papildus vienošanās pie tā no to noslēgšanas brīža;

7) uzaicināt /pers. B/ lietā kā trešo personu.

[2.] Rīgas apgabaltiesā 2014.gada 24.februārī saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasība netiek atzīta.

[2.1.] Atbildētājs paskaidro, ka 2006.gada 11.oktobrī starp atbildētāju kā aizdevēju un /pers. E/ kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.06-116901-PK. Lai nodrošinātu aizdevuma atmaksu, 2006.gada 11.oktobrī starp atbildētāju un prasītāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.06-116901PK/1, saskaņā ar kuru prasītāja ieķīlāja par labu atbildētājam nekustamo īpašumu /adrese A/.

[2.2.] Savukārt 2007.gada 8.janvārī starp atbildētāju kā aizdevēju un /pers. I/ kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.07-001825-PK. Lai nodrošinātu aizdevuma atmaksu, 2007.gada 8.janvārī starp atbildētāju un prasītāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.07-001825-PK/2, saskaņā ar kuru prasītāja ieķīlāja par labu atbildētājam nekustamo īpašumu /adrese A/.

[2.3.] Atbildētājs paskaidro, ka abu aizdevuma līgumu II daļas 7.4.punkta 1.apakšpunkts paredz atbildētāja tiesības atkāpties no aizdevuma līguma, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas kavē aizdevuma vai procentu maksājumus. Tā kā /pers. E/ un /pers. I/ nepildīja savas saistības, banka 2009.gada 3.februārī nosūtīja aizņēmējiem un prasītājai paziņojumu par atkāpšanos no aizdevuma līgumiem.

[2.4.] Atbildētāja ieskatā nav pamatots prasītājas apgalvojums, ka bankas darbiniece /pers. L/ saņēmusi naudas summas par aizdevuma izsniegšanu, jo šāda darbiniece bankā nekad nav strādājusi. Tāpat nepamatots ir prasītājas apgalvojums, ka atbildētājs nebija tiesīgs slēgt līgumu ar prasītāju, jo zemesgrāmatā bija reģistrēta aizlieguma atzīme. Atbildētājs norāda, ka darījums nevar notikt pretēji dalībnieku gribai. Šajā sakarā atbildētājs atsaucas uz Civillikuma 1427. un 1431.pantu.

[2.5.] Tāpat atbildētājs atsaucas uz Civillikuma 1587.pantu un abu hipotēkas līgumu 5.2.punktu, norādot, ka atbildētāja rīcībā nav informācijas par viltotu dokumentu esamību, līdz ar to uzskata par nepamatotu arī šo prasības pieteikuma argumentu.

[3.] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2015.gada 26.maijā nosprieda prasību pilnībā noraidīt. Savu viedokli pirmā instances tiesa pamatojusi ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1.] Izvērtējot prasītājas apgalvojumus, ka hipotēkas līgumus viņa noslēdza viltus un maldības ietekmē, jo bankas speciāliste, noformējot hipotēkas līgumus, neizskaidroja prasītājai to nosacījumus un sekas, neiztulkoja līgumus prasītājai saprotamā (krievu) valodā, informēja prasītāju tikai par galvotājas statusu un dokumentu parakstīšanas formalitāti, kā arī aizdevumi tika izsniegti nepamatoti, uz nepatiesas informācijas pamata, tiesa spriedumā norāda uz Civillikuma 1459. un 1441.pantu. Šajā sakarā tiesa atzina, ka ne prasības pieteikumā, ne tā papildinājumos nav minēts kā konkrēti ir izpaudusies prasītājas prettiesīgā maldināšana, tas ir, prasītāja nav norādījusi, ka atbildētājs viņai ir melojis, slēpis kādu būtisku informāciju vai veicis kādas krāpnieciskas darbības, kuru ietekmē viņa ir noslēgusi prasībā apstrīdētos hipotēkas līgumus.

Ņemot vērā, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas dotu pamatu uzskatīt, ka prasītājas gribu noslēgt šos līgumus ir ietekmējusi kāda prettiesiska atbildētāja rīcība, tiesa atzina, ka nav nekāda pamata uzskatīt, ka prasītāja ar viltu ir piedabūta noslēgt prasībā apstrīdētos darījumus.

[3.2.] Izvērtējot liecinieku /pers. I/ un /pers. M/ tiesā sniegtajām liecībām, tiesa secinājusi, ka šīm liecībām nav izšķirošas nozīmes celtajā prasībā, jo lieciniekipar hipotēkas līgumu noslēgšanas apstākļiem neko nevarēja liecināt, vien norādīja, ka /pers. E/ vēlējies saņemt aizdevumu un prasītāja kā ķīlas devēja noslēgusi hipotēkas līgumu /pers. E/ saistību izpildes nodrošināšanai.

Ņemot vērā celtās prasības priekšmetu, tiesa atzina, ka apstāklis, ka /pers. E/ iespējams maldinājis prasītāju par darījuma noslēgšanas apstākļiem, nav pamats, lai atzītu par spēkā neesošiem prasībā apstrīdētos hipotēkas līgumus, tā kā atbildētāja prettiesiska rīcība lietā nav konstatējama.

[3.3.] Saistībā ar prasības pieteikumā norādīto, ka prasītāja nepārvalda latviešu valodu, kā rezultātā viņai nebija saprotams parakstāmo hipotēkas līgumu saturs, kuri sastādīti latviešu valodā, tiesa atzina, ka prasītājas darbības, parakstot dokumentus, kuru saturs viņai, pēc prasības pieteikumā un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, nebija zināms, ir vērtējama kā pašas prasītājas neuzmanība. Šajā sakarā tiesa atsaucās uz Civillikuma 1646.pantu.

Tiesa noar4ādījusi, ka jebkurai rīcībspējīgai personai ir jāapzinās, ka dokumenta parakstīšana un izsniegšana otrai personai, rada juridiskas sekas. Gadījumā, ja prasītājas latviešu valodas zināšanas nebija pietiekamas, lai prasītāja pilnībā spētu saprast parakstīto dokumentu tekstu, prasītājai bija iespēja lūgt šos dokumentus iztulkot viņai pilnībā saprotamā valodā. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītāja būtu izteikusi šādu lūgumu un saņēmusi atteikumu. Līdz ar to, apstāklis, ka prasītāja šo iespēju nav izmantojusi, tiesas ieskatā vērtējams kā prasītājas rūpības trūkums, noslēdzot tiesisku darījumu.

Šajā sakarā tiesa konstatēja, ka lieciniece /pers. N/, kas darbojusies kā konsultants līgumu un citu dokumentu noformēšanā, tiesas sēdē liecināja, ka līgumu teksts prasītājai tika izskaidrots viņai saprotamā (krievu) valodā.

[3.4.] Tiesa atzina, ka no lietas materiāliem arī neizriet, ka prasītājai pie apstrīdēto līgumu slēgšanas būtu liegtas tiesības ietekmēt līguma noslēgšanu un tā noteikumus. Prasītāja nav iesniegusi tādus pierādījumus, kas liecinātu, ka viņa būtu izteikusi atbildētājam jebkādus iebildumus vai priekšlikumus attiecībā par līgumu noteikumu saturu, bet pēdējais tos būtu atteicies ņemt vērā. Līdz ar to par nepamatotu atzīstams prasītājas arguments, ka atbildētājs uzspiedis parakstīšanai tipveida hipotēkas līgumus, kuru nosacījumi ir savstarpēji neapspriesti.

[3.5.] Tiesa noraidīja kā nepamatotu prasītājas argumentu, ka viņa tikusi maldināta attiecībā par viņas kā /pers. E/ un /pers. I/ kredītsaistību nodrošinātājas statusu. No hipotēkas līgumu teksta nepārprotami izriet, ka prasītāja līgumus parakstīja kā ieķīlātāja.

Tiesa neatzina, ka vārdu „ieķīlātājs" prasītāja varēja interpretēt citādāk, kā arī 2006.gada 12.oktobrī prasītāja parakstījusi nostiprinājuma lūgumu hipotēkas nostiprināšanai uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, kas liecina, ka prasītājai bija zināms, ka viņa uzņemas ieķīlātāja saistības (2.sējums, l.l. 2-4). Šajā sakarā tiesa atsaucās uz Civillikuma 1431.pantu un juridiskajā literatūrā paustajām atziņām, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu.

[3.6.] Tāpat tiesa atsaucās uz Civillikuma 1432.pantu, konstatējot, ka apstrīdētos hipotēkas līgumus ir parakstījusi pilngadīga un rīcībspējīga persona, kura apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Prasītājai, esot apveltītai ar Civillikuma 1405.pantā norādītām darījuma dalībnieka spējām - tiesībspēju un rīcībspēju, nebija objektīvu šķēršļu izmantot visas iespējas rūpīgi un pamatīgi iepazīties ar hipotēkas līgumiem pirms tos parakstīt un uzņemties konkrētas saistības.

[3.7.] Saistībā ar prasītājas argumentu par maldību, tiesa atsaucās uz Civillikuma 1458.pantu un norādīja, ka prasītāja nav pierādījusi, ka prasībā apstrīdētos hipotēkas līgumus viņa ir noslēgusi būdama maldināta. Līdz ar to tiesa uzskatīja, ka prasītājas norādītie argumenti nedod pamatu atzīt šos līgumus par spēkā neesošiem.

[3.8.] Tiesa atzina par nepamatotu prasītājas atsaukšanos uz Civillikuma 1415.pantu, jo hipotēkas līgumu slēgšana pati par sevi nav uzskatāma par neatļautu, nepieklājīgu vai reliģijai un labiem tikumiem pretēju darbību, bet pierādījumu, ka līgumi noslēgti ar mērķi apiet likumu, lietā nav.

Tādējādi tiesa atzina, ka starp prasītāju un atbildētāju 2006.gada 11.oktobrī noslēgtais hipotēkas līgums Nr.06-116901-PK/1 un 2007.gada 8.janvārī noslēgtais hipotēkas līgums Nr.07-001825-PK/2 ir tiesiski un spēkā esoši darījumi, kas prasītājai ir saistoši.

[3.9.] Saistībā ar argumentu, ka atbildētājs piešķīris /pers. E/ un /pers. I/ aizdevumu, pienācīgi neizvērtējot viņu ienākumus un iespējas segt ikmēneša kredīta maksājumus, tādejādi pārkāpjot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta piektās daļas 1.punktu, tiesa norādīja, ka tam izskatāmajā lietā nav izšķirošas nozīmes.

Šajā sakarā tiesa norādīja, ka prasība nav celta par aizdevuma līgumu, no kuriem izrietošo saistību pastiprināšanai noslēgti hipotēkas līgumi, atzīšanu par spēkā neesošiem un aizdevuma līgumu spēkā esamība un pamatotība nav izskatāmās lietas priekšmets. Atbilstoši Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumiem tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

[3.10.] Tāpat tiesa atzina, ka lietā nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka darījumi tika noformēti ar /pers. N/ palīdzību, kas par sniegtajiem pakalpojumiem saņēma samaksu, jo konsultantu piesaistīšana darījuma dokumentu noformēšanai nav uzskatāma par neatļautu, nepieklājīgu vai reliģijai un labiem tikumiem pretēju darbību.

[3.11.] Tiesa konstatēja, ka prasītāja lūgusi atzīt par spēkā neesošu 2006.gada 11.oktobra nostiprinājuma lūgumu tiesību dzēšanai un 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu hipotēkas nostiprināšanai, pamatojoties uz to, ka /pers. B/ nebija devis atļauju aizlieguma atzīmes dzēšanai. Savukārt 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu prasītāja esot parakstījusi, neizprotot tā saturu.

Tiesa no lietā esošā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.2 2652-9 (1.sējums, l.l. 21) konstatēja, ka 2004.gada 23.martā nekustamam īpašumam /adrese/, reģistrēta atzīme - noteikts aizliegums bez /pers. B/ rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt, apgrūtināt ar lietu tiesībām, kā arī /pers. B/ nostiprināta dzīvokļa tiesība līdz mūža galam.

Liecinieks zvērināts notārs Viktors Ozols tiesas sēdē liecināja, ka nostiprinājuma lūgums ir reģistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā, kas nozīmē, ka tas parakstīts notāra klātbūtnē. Līdz ar to tiesa nepiedod ticamību /pers. P/, kas ir /pers. B/ draugs, liecībām, ka 2006.gada 11.oktobrī viņš ar /pers. B/ atradās Krāslavā, tāpēc nevarēja parakstīt nostiprinājuma lūgumu.

[3.12.] Tāpat tiesa atzina par nepamatotu trešās personas argumentu par to, ka nostiprinājuma lūgums nav parakstīts notāra prakses vietā, jo saskaņā ar Notariāta likuma 38.panta otrajā daļā noteikto tikai tāpēc, ka notariālais akts vai notariālais apliecinājums veikts ārpus zvērināta notāra apgabaltiesas darbības rajona, nezūd notariālā akta vai notariālā apliecinājuma spēks.

Turklāt no lietas materiālos esošā Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.jūnija ekspertu atzinuma par komisijas rokraksta ekspertīzes veikšanu Nr.1305213 (1.sējums, l.l. 201-204) redzams, ka rokraksta ierakstu "/pers. B/" un parakstu /pers. B/ vārdā, kas atrodas nostiprinājuma lūgumā tiesību dzēšanai Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļai, datētā ar 2006.gada 11.oktobri ailē "Nostiprinājuma lūdzēja paraksts", ir izpildījis /pers. B/.

Tādējādi tiesa atzina par nepamatotu prasītājas argumentu, ka /pers. B/ nav devis atļauju aizlieguma atzīmes dzēšanai, ņemot vērā, ka 2006.gada 11.oktobrī ir sastādīts notariāli apliecināts nostiprinājuma lūgums tiesību dzēšanai, uz kura pamata 2006.gada 13.oktobrī zemesgrāmatā dzēsti par labu /pers. B/ nostiprinātie aizliegumi.

[3.13.] Saistībā ar prasītājas argumentu, ka atbildētājam nebija tiesības slēgt hipotēkas līgumus, kamēr ieķīlātajam nekustamajam īpašumam zemesgrāmatā bija reģistrēta aizlieguma atzīme, tiesa secināja, ka šāds arguments nav pamatots. Banka ir tiesīga noslēgt hipotēkas līgumu, neraugoties uz to, ka nekustamajam īpašumam ir aizlieguma atzīmes, ņemot vērā, ka minētā atzīme tika dzēsta tajā pašā dienā, kad tika reģistrēta hipotēka.

Liecinieces zvērināta notāre Inguna Bakanauska tiesas sēdē liecināja, ka klientiem, kas nepārvalda latviešu valodu, dokumenti tiek iztulkoti saprotamā valodā un tiek lūgts pirms paraksta atzīmēt, ka teksts ir iztulkots un saprotams. Konkrētajā nostiprinājuma lūgumā ieraksts zem nostiprinājuma lūdzējas paraksta par to, ka dokumenta teksts nav iztulkots, kas vēlāk labots uz pretēju, notāres ieskatā, ir veikts pēc nostiprinājuma lūguma parakstīšanas, jo notārs apliecina personas paraksta īstumu, līdz ar to visiem papildus ierakstiem jābūt izdarītiem pirms paraksta. Tiesa piedēvēja šai liecībai lielāku ticamību, nekā prasītājas apgalvojumam, ka 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu parakstījusi, neizprotot tā saturu.

Šajā sakarā tiesa atsaucās uz Notariāta likuma 78.pantā noteikto un ņemot vērā, ka piemetinājums par to, ka nostiprinājuma lūguma teksts netika iztulkots, kurš pēc tam labots uz apliecinājumu, ka ir iztulkots un saprotams, atzīmēts pēc nostiprinājuma lūdzējas paraksta, tiesa atzina, ka tas veikts pēc nostiprinājuma lūguma parakstīšanas.

Tādējādi prasības pieteikumā un tiesas sēdē norādītie argumenti par to, ka 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu hipotēkas nostiprināšanai prasītāja parakstījusi, neizprotot tā saturu, apstiprinājumu nav guvuši un ir noraidāmi kā nepamatoti.

[4.] Rīgas apgabaltiesā 2015.gada 16.jūnijā saņemta prasītājas apelācijas sūdzība, pārsūdzot Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2015.gada 26.maija spriedumu pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā prasītāja norādīja un uzturēja jau prasības pieteikumā un pirmās instances tiesas procesā izteiktos argumentus.

Papildus jau tiesai izteiktajiem argumentiem, prasītāja norādīja, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu, nav pienācīgi novērtējusi liecinieku liecības un pierādījumus kopsakarā ar lietas apstākļiem. Tāpat prasītājas norādīja, ka pirmās instances tiesa ir nepamatoti noraidījusi lūgumus par pierādījumu izprasīšanu un tiesvedības apturēšanu.

Apelācijas sūdzībā pieteikts lūgums tiesai apturēt tiesvedību līdz tiks izlemts kriminālprocess Nr.11517010710 par bankas darbinieces pretlikumīgo darbību.

[5.] Tiesas sēdē 2015.gada 7.decembrī lietas izskatīšanā piedalījās prasītājas un trešās personas pārstāve /pers. C/ un atbildētāja pārstāve /pers. D/.

Prasītājas un trešās personas pārstāve tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību uzturēja, kā arī uzturēja lūgumu par tiesvedības apturēšanu.

Civillietu tiesas kolēģija tiesas sēdē nolēma noraidīt prasītājas un trešās personas pārstāves lūgumu par tiesvedības apturēšanu, ievērojot Civilprocesa likuma 214.panta 5.punktā noteikto. Tāpat Civillietu tiesas kolēģija noraidīja prasītājas un trešās personas pārstāves lūgumu par pierādījumu izprasīšanu, izskaidrojot, ka neiztiesātā krimināllietā kriminālprocesa materiāli nav uzskatāmi par pierādījumiem civilprocesā.

Atbildētāja pārstāve prasību un apelācijas sūdzību neatzina un lūdza to noraidīt.

**Motīvu daļa**

[6.] Izvērtējot civillietas materiālus, lietas dalībnieku argumentus un lietā esošos pierādījumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un prasība ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā noteikts, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektās daļas noteiktos apsvērumu sprieduma motīvu daļā nenorāda.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā norādītie motīvi ir pamatoti un pietiekami, līdz ar to Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Vienlaikus Civillietu tiesu kolēģija uzskata par nepieciešamu papildus norādīt uz atsevišķiem apstākļiem saistībā ar apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem.

[6.1.] Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā pirmās instances tiesa ir vispusīgi novērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu iebildumiem un liecinieku liecībām.

No lietas materiāliem (1.sējums, l.l. 118, 119, 126, 131) ir redzams, ka prasītāja kā maksātāja ir reģistrēta kvītīs par nostiprinājuma lūguma iesniegšanas zemesgrāmatā kancelejas nodevu, kā arī prasītāja un trešā persona kā maksātāji ir reģistrēti kvītīs par nostiprinājuma lūguma sagatavošanu. Tādējādi prezumējams, ka gadījumā, ja persona veic darījumu noformēšanas izmaksas, tad persona šo darījumu ir vēlējusies noformēt un apzinājusies sekas.

[6.2.] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa vispusīgi un objektīvi izvērtējusi liecinieku liecības to kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem. Līdz ar to prasītājas apelācijas sūdzībā izteiktie iebildumi ir nepamatoti.

[6.3.] No civillietas materiāliem (1.sējums, l.l. 24, 2.sējums, l.l. 58) ir redzams, ka prasītāja ir pilnībā atbrīvota no valsts nodevas samaksas. Tā kā prasība tiek pilnībā noraidīta, līdz ar to tiesas izdevumus saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu uzņemas valsts.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 433. un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

**nosprieda**

noraidīt pilnībā /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību pret AS "Swebank", reģistrācijas numurs 40003074764, ar trešo personu /pers. B/, personas kods /personas kods/, par 2006.gada 11.oktobra hipotēkas līguma Nr.06-116901-PK/1 un 2007.gada 8.janvāra hipotēkas līguma Nr.07-001825-PK/2 atzīšanu par spēkā neesošiem no to noslēgšanas brīža, 2006.gada 11.oktobra un 2006.gada 12.oktobra nostiprinājuma lūgumu atzīšanu par spēkā neesošiem no to parakstīšanas brīža un ieraksta dzēšanu zemesgrāmatā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2016.gada 4.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zaļā

Tiesnese M.Bebriša

Tiesnese S.Vamža